

Měnová a finanční spolupráce v EU

Vladan Hodulák

Tato prezentace je určena výhradně pro studenty kurzu *Mezinárodní finanční instituce (HMOV425)* na FSS MU v akademickém roce 2018/2019. Jakékoliv nakládání s prezentací pro jiné než studijní účely v tomto kurzu je zakázáno

Vývoj před WWII

- Zlatý standard
  - do značné míry dobrovolná participace a spontánní systém
  - kurzová stabilita jako hlavní cíl
  - neformální spolupráce CB
- Mezi válkami
  - pokus o obnovení ZS, mezivládní konference
  - problémy s nastavením kurzů, nestabilita
  - hospodářská krize, politika ožebrač svého souseda

Počátky měnové spolupráce

- Evropská platební unie 1950
  - obdoba B-W systému
  - role OEEC, BIS
- Wernerova zpráva 1970
  - Evropský měnový had
- Evropský měnový systém 1979
  - ECU – bezhotovostní měna, koš měn, úměrně k hospodářské síle
  - Mechanismus směnných kurzů – 2,25% od parity
  - Úvěrový mechanismus
- JEA – jednotný trh, uvolnění bariér kapitálových toků
- Krize EMS 1992

Vznik HMU

- 1992 – Maastrichtská smlouva
- První etapa – přípravná 1990-93
- Druhá fáze – institucionální struktura, pevné svázání měn, 1994-1998
- Třetí fáze – zavedení eura 1999
- Konvergenční kritéria
  - deficit 3%, dluh 60%
  - člen ERM (2 roky)
  - inflace (1,5% od průměru 3 zemí s nejnižší inflací)
  - úrokové sazby (2% od průměru 3 zemí s nejnižší inflací)
  - statut CB v souladu s ECB

Plnění kritérií

	deficit 95	deficit 96	deficit 97	dluh 95	dluh 97
Belgie	4,1	3,3	2,1	133,7	122,2
Dánsko	1,6	1,4	+ 0,7	71,9	65,1
Finsko	5,2	3,3	0,9	59,2	55,8
Francie	4,8	4,0	3,0	52,8	58,0
Irsko	2,0	1,6	+ 0,9	81,6	66,3
Itálie	7,1	6,6	2,7	124,9	121,6
Lucembursko	+ 1,5	+0,9	+ 1,7	6,0	6,7
Německo	3,5	4,0	2,7	58,1	61,3
Nizozemsko	4,0	2,6	1,4	79,7	72,1
Portugalsko	5,1	4,0	2,5	71,7	62,0
Rakousko	5,9	4,3	2,5	69,0	66,1
Řecko	9,1	7,9	4,0	111,8	108,7
Španělsko	6,6	4,4	2,6	65,7	68,8
Švédsko	8,1	3,9	0,8	78,7	76,6
Velká Británie	5,8	4,6	1,9	54,1	53,4

Zdroj: El-Agraa 2011

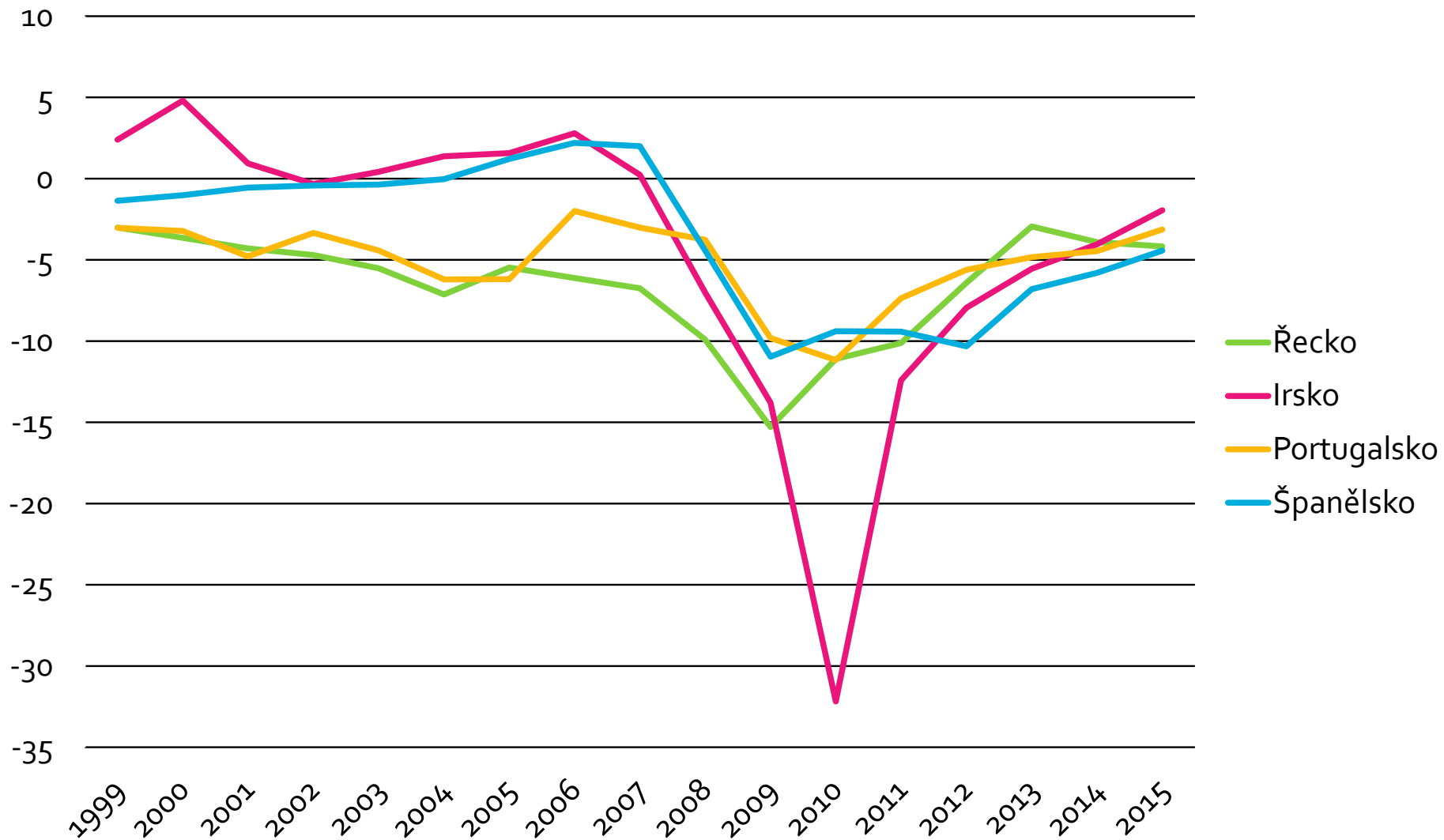
Organizace HMU

- Měnová politika – ERM II
- ECB
  - Cenová stabilita
  - Nezávislost
  - Rada ředitelů (Mario Draghi +5)
  - Rada guvernérů (RŘ + guvernéri)
- Evropský systém CB
- Koordinace HP – Komise a Rada EU (hlavní směry hospodářské politiky, mnohostranný dohled)
- Kontrola – Parlament, ESD, ECB, EK

Vývoj HMU

- Pakt stability a růstu (1997), reforma 2005, 2011
  - Preventivní a sankční mechanismus
  - Kvalifikovaná většina, několik fází, sankční mechanismus
  - Procedura nadměrného schodku
- Před krizí
  - Vstup dalších členů, nyní celkem 19 členů
  - Neplnění paktu – Portugalsko, Francie, Německo
  - Žaloba u ESD
- Krize
  - Dopady na EU, zátěžové testy
  - Řecko, Irsko, Portugalsko, Španělsko

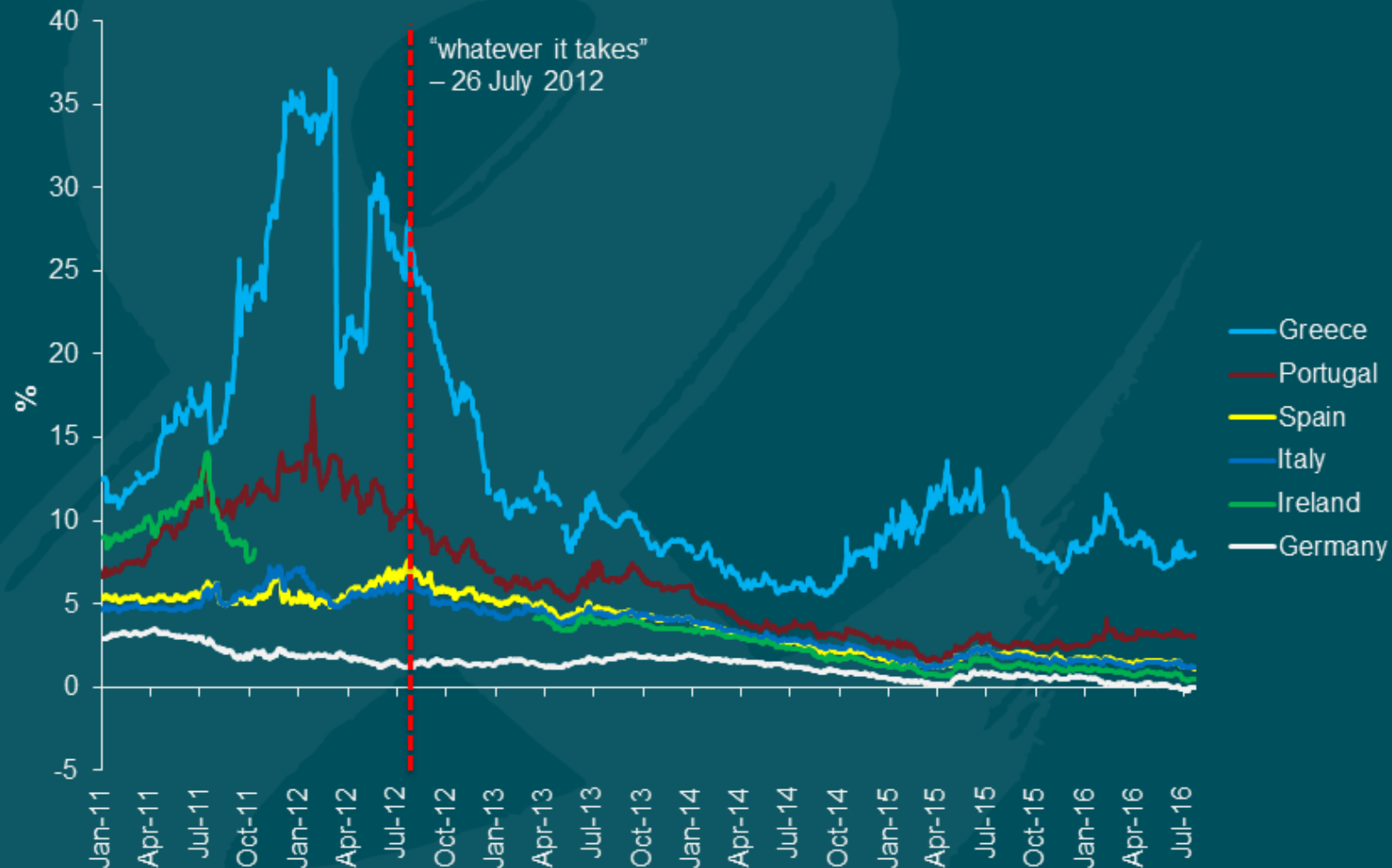
Vládní deficit/přebytek k HDP (%)

Zdroj: IMF, World Economic Outlook Database

Selected European 10yr government bond yields

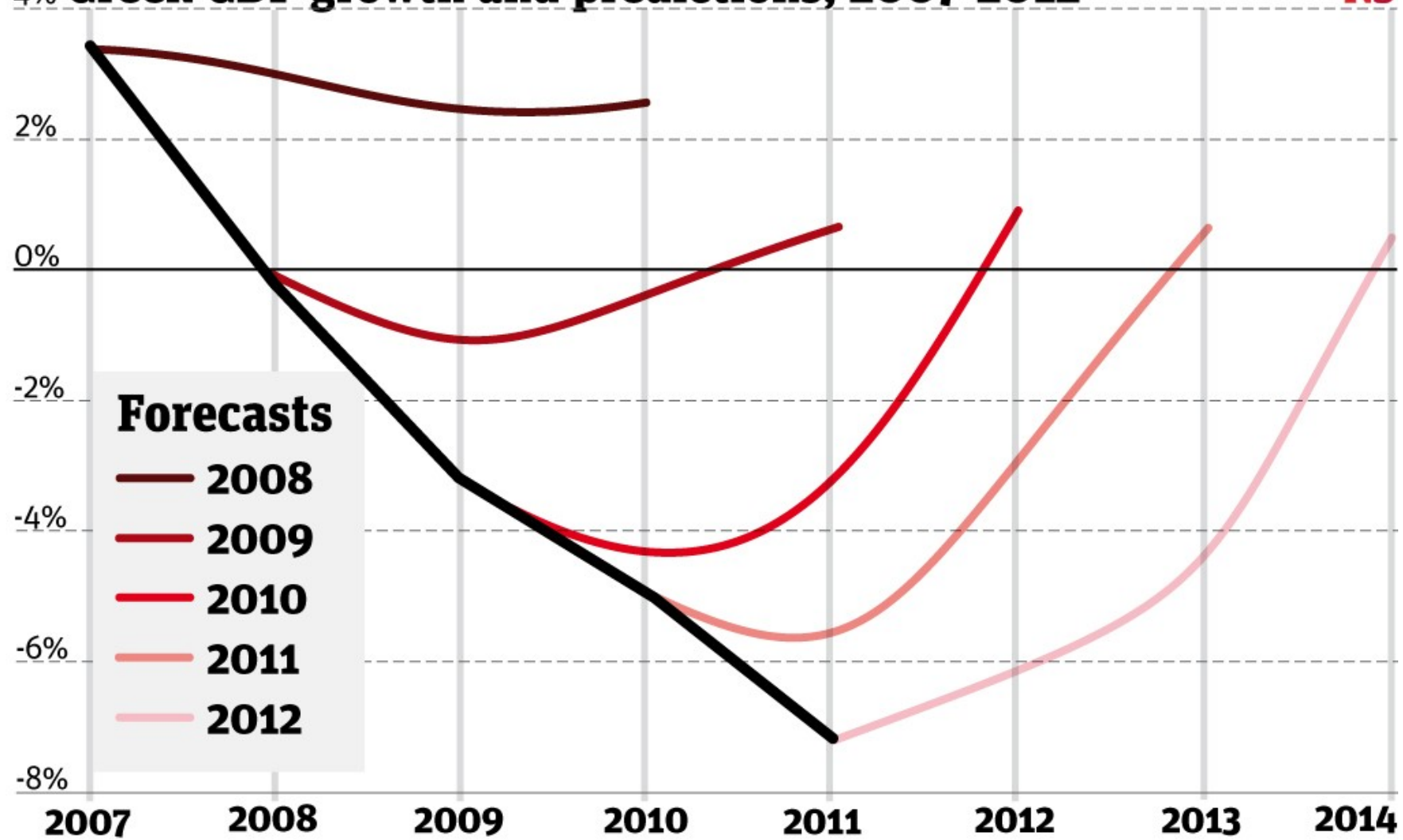
BONDVIGILANTES.COM
@ BONDVIGILANTES

Source: Bloomberg, M&G. July 2016

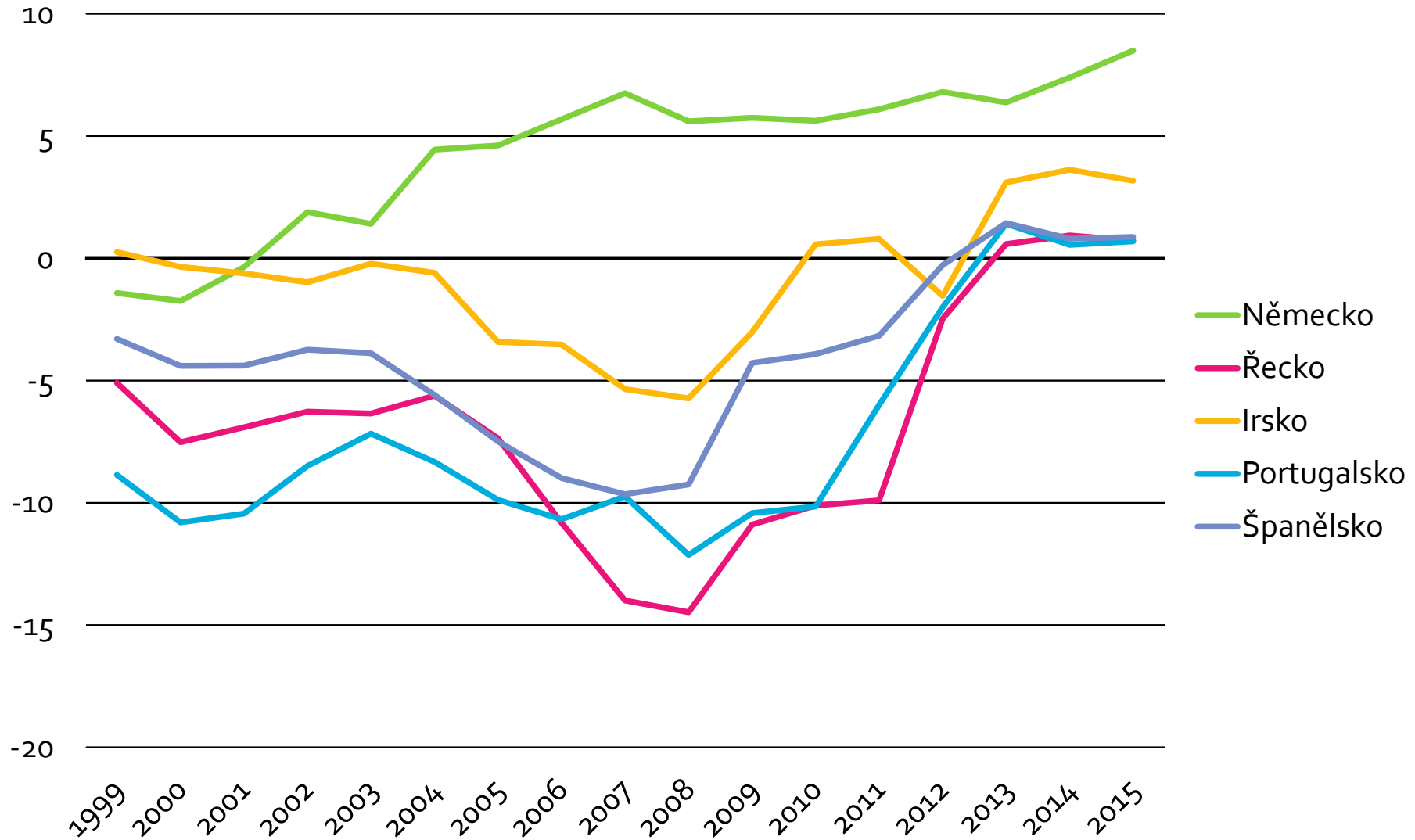
4% Greek GDP growth and predictions, 2007-2012

NS

Sources: EC

Běžný účet k HDP (%)

Zdroj: IMF, World Economic Outlook

Eurozóna, běžný účet k HDP (%)

Zdroj: IMF, World Economic Outlook Database

Reformy

- Reforma finančního dohledu
  - Evropský systém finančního dohledu (ESFS)
- Bankovní unie
  - pojištění vkladů, nadnárodní regulace, Jednotný restrukturalizační mechanismus (SRM).
- Euroval
  - Evropský stabilizační mechanismus (500 mld. Euro)
- Dohled nad státy
  - Evropský semestr
  - Fiskální pakt